

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/305
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.5.2023/31
Karar Numarası : 2023/452
Başvuran : E. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Kurum/Kişi : Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Kara Harp Okulunda alınan derslerin muafiyet kapsamında değerlendirilerek kayıtlı olunan Açık Öğretim Fakültesinde sayılması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğunu, 2022 yılında Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümüne kayıt olduğunu, Yükseköğretim Kuruluna (YÖK) bağlı üniversite ve yüksekokul mezunlarının ders muafiyet işlemlerinin otomatik olarak yapıldığını fakat mezun olduğu Kara Harp Okulunun YÖK'e bağlı olmaması sebebiyle muafiyet işlemlerinin otomatik olarak yapılamadığını, Kara Harp Okulundan transkript belgesini talep ettiğini, gelen belge ile ceza infaz kurumunun eğitim birimine başvurarak muafiyet işlemlerinin başlatılması talebinde bulunduğunu fakat eğitim birimi tarafından muafiyet başvuru süresinin sona erdiğinin iletildiğini, 23/1/2023 tarihli dilekçe ile Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünden muafiyet talebinde bulunduğunu, belirlenen tarihler arasında başvurulmaması sebebiyle talebinin reddedildiğini, ceza infaz kurumunda olduğu için transkript belgesine ulaşmasının zaman aldığını bu nedenle zamanında muafiyet başvurusu yapamadığını iddia ederek mağduriyetinin giderilmesi için bahsi geçen muafiyet işleminin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yolu" başlıklı 125'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. ..."

4. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

“Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.”

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

6. 6701 sayılı Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(8) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, yönlerinden incelenir ...”

8. Mezkûr Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek,

araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Bununla birlikte başvuru, başvuranın kayıtlı olduğu açık ğretim sisteminde belirlenen sürede başvurmadığı için ders muafiyeti talebinin reddedildiği iddiası ile muafiyet işleminin yapılması talebine ilişkin olup başvuru 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal nleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

12. Anayasanın 125'inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hükme bağlanmıştır. Yine 20/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci ve 12'nci maddelerinde ilgililerin, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir.

13. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme Őartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/5/2023 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRİYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
ye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
ye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye